

Skoledirektionen er tilsynsmyndighed for landkommunernes skolevæsen.

For købstadkommunernes og de hermed lige-stillede kommuners skolevæsen er undervisningsministeren tilsynsmyndighed. Tilsynet med disse kommuners skolevæsen er dog mere begrænset end tilsynet med landkommunernes skolevæsen.

For hver amtsrådsreds er der endvidere oprettet et skoleråd, bestående af amtsrådet og repræsentanter for de i amtsrådsredsen beliggende købstæder. Amtmanden er formand for skolerådet.

Skolerådet, der fungerer som et fællesorgan for amtsrådsredsens og købstædernes fællesanliggender, bestyrer skolefonden, hvis opgave er at fordele statens tilskud til det kommunale skolevæsen og fritidsundervisningen m. v. i skolerådsredsen, at afholde skoleudgifter, der vedrører hele skolerådsredsen, samt at yde bidrag til formål, der har betydning for oplysning og undervisning i skolerådsredsen. Herudover har skolerådet visse administrative opgaver, hvoriblandt kan nævnes fastsættelse af lønningsanciennitet for lærere i skolerådsredsen og beregning af pensioner og ventepenge til folkeskolens lærere og deres efterladte.

Efter lov nr. 233 af 6. juni 1968 om fritidsundervisning m. v., der trådte i kraft den 1. august 1969, administreres fritidsundervisningen og fritidsvirksomheden efter loven af kommunalbestyrelsen, ungdomsnævn og ungdomsskoleudvalg i kommunerne og på amtsplan af særligt nedsatte amtsungdomsnævn med rådgivende udvalg (aftenskoleudvalg, ungdomsskoleudvalg, fritidsudvalg og udvalg vedr. den landbrugsfaglige undervisning).

I København nedsættes et ungdomsnævn med et særligt underudvalg vedr. ungdomsskolen, og i øvrigt medvirker her skoledirektionen, der i en række relationer udfører de hverv, der uden for København er overdraget til ungdomsnævnet, amtsungdomsnævnet og undervisningsministeren.

Tilsynet med virksomheden i henhold til lov om fritidsundervisning m. v. varetages af henholdsvis ungdomsskoleudvalg og ungdomsnævn i samarbejde med amtsungdomsnævnet.

2. Ved de to kommunallove, lov nr. 225 af 3. juni 1967 om revision af den kommunale inddeling med senere ændringer, jfr. lovbekendtgørelse nr. 86 af 24. marts 1969, og lov nr. 223 af 31. maj 1968 om kommunernes styrelse, er der med virkning fra den 1. april 1970 gennemført dels en ændring af den kommunale inddeling og struktur, dels forskellige ændringer i landets kommunale styrelsesordning. Ændringerne i den kommunale lovgivning indebærer bl. a., at købstadkommunerne fremtidig ind-

drages under amtskommunen, og at samtlige landets kommuner undergives ensartede styrelsesregler, idet de hidtidige forskelligheder i styrelsesreglerne for købstadkommuner og sognekommuner falder bort.

Der følger heraf så vidtrækkende konsekvenser for lovgivningen om det kommunale skolevæsens styrelse og tilsyn, at undervisningsministeriet har anset det for nødvendigt at udarbejde et fuldstændigt forslag til en ny skolestyrelseslov til afløsning af den gældende skoletilsynslov.

Den gældende lov omfatter i første række folkeskolen, men dens bestemmelser finder tillige anvendelse på de kommunale gymnasieskoler, for hvilke der dog i betydeligt omfang er fastsat særlige bestemmelser i medfør af lovens § 56.

Forslaget til en ny skolestyrelseslov omfatter dels det kommunale skolevæsen som helhed, d. v. s. folkeskolen og de kommunale gymnasieskoler, dels den virksomhed, der omhandles i kapitel I-IV i lov nr. 233 af 6. juni 1968 om fritidsundervisning m. v., d. v. s. ungdomsskolen (kapitel I), fritidsvirksomhed for børn og unge (kapitel II), fritidsundervisning for voksne (kapitel III) og supplerende kulturelle arrangementer (kapitel IV). Baggrunden for denne udvidelse af lovens område er ønsket om at tilvejebringe en efter undervisningsministeriets opfattelse påkrævet samordning af de administrative bestemmelser, der skal gælde for det kommunale skolevæsen og fritidsundervisningen m. v.

Samordningen tænkes gennemført på den måde, at tilsynet med henholdsvis det kommunale skolevæsen og fritidsundervisningen m. v. varetages af 2 kommissioner — skolekommissionen og fritidskommissionen — således at kommissionernes flertal, der vælges af kommunalbestyrelsen, og hvoraf mindst halvdelen skal være kommunalbestyrelsesmedlemmer, består af de samme personer.

Der vil som følge af nærværende lovforslag blive fremsat forslag til lov om ændring af lov om fritidsundervisning m. v., for så vidt angår de administrative bestemmelser i denne lov.

Hovedpunkterne i lovforslaget vedrører amtsrådenes overtagelse af skoledirektionernes, amtsungdomsnævnenes, skolerådenes samt nogle af undervisningsministeriets beføjelser og opgaver i forhold til primærkommunerne, henlæggelse af nye opgaver vedrørende den planlæggende virksomhed m. v. til amtsrådene samt amtskommunernes overtagelse af skolefondenes opgaver og udgifter. Som led i en decentralisering foreslås det endvidere, at nogle beføjelser henlægges fra undervisningsministeriet og skoledirektionerne til kommunalbestyrelserne i primærkommunerne, og de gældende bestem-